

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยสำหรับนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดไผ่ดำ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ประชากรในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้มีส่วนสำคัญคือ นักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 25 รูป 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสนับสนุนการพัฒนา จำนวน 60 คน ขอบเขตเนื้อหาวิถีชีวิตประชาธิปไตยมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) คารวธรรม 2) สามัคคีธรรม และ 3) ปัญญาธรรม โดยแบ่งการดำเนินงานวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาสภาพวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน 2) การแสวงหาแนวทางและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยสำหรับนักเรียน และ 3) การพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยสำหรับนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ทั้งด้านคารวธรรม สามัคคีธรรมและปัญญาธรรมซึ่งนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินสอดคล้องกัน อย่างไรก็ตามนักเรียนจำนวน 2 ใน 3 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่าด้านสามัคคีธรรมเป็นปัญหาและต้องการได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก

2. นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเสนอแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกันว่าควรพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเป็นลำดับแรก โดยดำเนินงานตามโครงการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดไผ่ดำ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย 2 กิจกรรมคือ 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม 2) การติดตามผลการปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

3. ผลการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นไปตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จดังนี้

3.1 นักเรียนร้อยละ 80 มีความสามารถในการบวกรับการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีเพียงกิจกรรมเดียวที่ไม่ผ่านเกณฑ์คือ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เสริมสร้างความสามัคคีเนื่องจากยังไม่เข้าใจในรูปแบบกิจกรรมและไม่เคยร่วมกิจกรรมในลักษณะนี้มาก่อน

3.2 นักเรียนทำกิจกรรมและบันทึกผลการปฏิบัติตนด้านสามัคคีธรรมเป็นเวลา 1 เดือน โดยมีกิจกรรม 6 ลักษณะคือ 1) การจัดงานในโอกาสสำคัญ 2) การทำความสะอาดสถานที่ของโรงเรียน 3) การทำกิจวัตรส่วนตัวประจำวัน 4) การช่วยเหลืองานผู้อื่น 5) การทำตามกฎระเบียบของกลุ่ม 6) การทำกิจกรรมด้านการเกษตร

3.3 นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมขณะหลังฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม 1 เดือน สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

This participatory action research and development aims to develop a democratic lifestyle model for Phrapariyattidharma school students in Watpaidam, Inburi District, Sing Buri Province. The population of this research comprised 1) the insiders, i.e. 25 Matayomsuksa 4/1 monk students of Phrapariyattidharma school, 2) 60 people involved or supporting the development of the aforementioned research. The scope of the democratic lifestyle model consisted of 1) respect, 2) unity, and 3) wisdom which were divided into 3 steps of research management that is 1) study the current lifestyle of the students, 2) search for guidelines and key performance indicators the pertain to the democratic lifestyle model goal set for the students, and 3) develop a democratic lifestyle model for Phrapariyattidharma school students.

The findings indicated that:

1. the students overall were able to practice according to the democratic lifestyle model at a relatively high level on respect, unity, and wisdom which accorded with the evaluation of the students and the people involved. However, two-thirds of the students and the people involved thought that the unity aspect was an internal issue and needed further development first.

2. the students and the people involved agreeably proposed guidelines that unity aspect should be the first priority to be developed according to the democratic lifestyle developmental program of Phrapariyattidharma school students which comprised 2 activities: 1) practicum training, and 2) follow-up.

3. the results of the democratic lifestyle development on the unity aspect for the students were as follows:

- 3.1 eighty percents of the students were able to practice the process of the democratic life style development concerning unity which accorded with the criteria set. The only activity that was below the criteria was the group relation activity to promote unity, this was because students lacked understanding of the character of the activity, so they lacked relevant experience.

- 3.2 the students have practiced and recorded the results in the unity aspect for one month as categorized into 6 activities 1) holding festivals on important occasions, 2) school cleaning, 3) doing personal dally routines, 4) helping one another, 5) abiding by the groups' regulations, and 6) agricultural activities.

- 3.3 the students ability to practice themselves according to the democratic lifestyle according to the unity aspect training, and also after one month after the completion of training was higher than that before training at 0.01 level of statistical significance.